

31998L0007

1998 4 1

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 101/17

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 98/7/EB**1998 m. vasario 16 d.****iš dalies keičianti Direktyvą 87/102/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su vartojimo kreditu, suderinimo**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami Sutarties 189b straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi tam, kad būtų skatinamas vidaus rinkos kūrimas ir veikimas bei būtų užtikrinta, jog vartotojai pajus aukšto lygio apsaugos teikiamą naudą, pageidautina, kad visoje Bendrijoje būtų naudojamas tas pats bendros vartojimo kredito kainos metinės normos apskaičiavimo metodas;

kadangi Direktyvos 87/102/EEB ⁽⁴⁾ 5 straipsnis numato, kad bus nustatytas Bendrijos bendros kredito kainos metinės normos apskaičiavimo metodas arba metodai;

kadangi tam, kad būtų nustatytas šis bendras metodas, pageidautina parengti bendrąją matematinę formulę bendros kredito kainos metinei normai apskaičiuoti ir kredito kainos dalims, kurios turėtų būti naudojamos atliekant skaičiavimą, nustatyti kartu nurodant išlaidas, į kurias neturi būti atsižvelgiama;

kadangi Direktyvos 87/102/EEB II priedas nustatė matematinę formulę kredito kainos metinei normai apskaičiuoti, o minėtos direktyvos 1a straipsnio 2 dalis nurodė, kokios išlaidos neįskaičiuojamos apskaičiuojant „bendrą vartojimo kredito kainą“;

kadangi trejų metų pereinamuoju laikotarpiu, prasidėjusiu 1993 m. sausio 1 d., toms valstybėms narėms, kurios iki 1990 m.

kovo 1 d. taikė teisės aktus, leidžiančius naudoti kitą matematinę formulę bendros kredito kainos metinei normai apskaičiuoti, buvo leista ir toliau taikyti šiuos teisės aktus;

kadangi Komisija pateikė Tarybai ataskaitą, pagal kurią, atsižvelgiant į sukaupą patirtį, galima taikyti bendrąją Bendrijos matematinę formulę bendros kredito kainos metinei normai apskaičiuoti;

kadangi dėl to, kad nė viena valstybė narė nepasinaudojo Direktyvos 87/102/EEB 1a straipsnio 3 dalimi, kurioje numatyta, jog apskaičiuojant bendros kredito kainos metinę normą, tam tikrose valstybėse narėse neįskaičiuojamos kai kurios išlaidos, ši straipsnio dalis neteko prasmės;

kadangi būtinas tikslumas bent jau iki dešimtosios skaičiaus dalies;

kadangi laikoma, jog metai turi 365, 365,25 arba 366 dienas (keliamaisiais metais), 52 savaites arba 12 lygių mėnesių; kadangi laikoma, kad kiekvieną mėnesį sudaro 30,41666 dienų;

kadangi pageidautina, jog vartotojai galėtų atpažinti sąlygas, taikomas skirtingose valstybėse narėse nurodant „bendros kredito kainos metinę normą“;

kadangi tikslinga neatidėliojant išnagrinėti, kiek reikia toliau derinti vartojimo kredito kainos dalis, kad Europos vartotojams būtų sudarytos sąlygos, leidžiančios jiems lengviau palyginti faktines skirtingų valstybių narių įstaigų siūlomas bendros kredito kainos metinės normas, ir tokiu būdu užtikrinti harmoningą vidaus rinkos veikimą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 87/102/EEB iš dalies keičiama taip:

a) 1a straipsnio 1 dalies a punktas pakeičiamas taip:

— Direktyvos tekste graikų kalba:

„Το συνολικό ετήσιο πραγματικό ποσοστό επιβάρυνσης που εξισώνει σε ετήσια βάση τις παρούσες αξίες του συνόλου των

⁽¹⁾ OL C 235, 1996 8 13, p. 8 ir OL C 137, 1997 5 3, p. 9.⁽²⁾ OL C 30, 1997 1 30, p. 94.⁽³⁾ 1997 m. vasario 20 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 85, 1997 3 17, p. 108), 1997 m. liepos 7 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 284, 1997 9 19, p. 1) ir 1997 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento sprendimas. 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos sprendimas.⁽⁴⁾ OL L 42, 1987 2 12, p. 48. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 90/88/EEB (OL L 61, 1990 3 10, p. 14).

τρεχουσών ή μελλοντικών υποχρεώσεων (δανείων, εξοφλήσεων και επιβαρύνσεων) που έχουν αναληφθεί από το (δανειζόμενο) καταναλωτή, υπολογίζεται σύμφωνα με το μαθηματικό τύπο που παρατίθεται στο παράρτημα II.“;

— Direktyvos tekste anglų kalba:

„The annual percentage rate of charge which shall be that rate, on an annual basis which equalises the present value of all commitments (loans, repayments and charges), future or existing, agreed by the creditor and the borrower, shall be calculated in accordance with the mathematical formula set out in Annex II.“;

b) 1a straipsnio 3 dalis išbraukiama;

c) 1a straipsnio 5 dalis išbraukiama;

d) 3 straipsnis pakeičiamas taip:

„Nepažeidžiant 1984 m. rugsėjo 10 d. Tarybos direktyvos 84/450/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų dėl klaidinančios reklamos suderinimo (*) ir neteislingai reklamai taikomų taisyklių bei principų, bet kokioje reklamoje ar pasiūlyme, kuris pateikiamas verslo patalpose ir kuriame asmuo siūlo kreditą arba siūlo tarpininkauti sudarant kredito sutartį, kuriame nurodyta palūkanų norma arba kiti su kredito kaina susiję duomenys, taip pat turi būti nurodyta ir bendros kredito kainos metinė norma pateikiant tipinį pavyzdį, jei kiti būdai negalimi.

(*) OL L 250, 1984 9 19, p. 17. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/55/EB (OL L 280, 1997 10 23, p. 18).“;

e) II priedas pakeičiamas šios direktyvos I priedo tekstu;

f) III priedas pakeičiamas šios direktyvos II priedo tekstu;

2 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo, įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimamų nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1998 m. vasario 16 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. M. GIL-ROBLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. CUNNINGHAM

I PRIEDAS

„II PRIEDAS

PAGRINDINĖ LYGYBĖ, IŠREIŠKianti PASKOLŲ IR GRĄŽINAMŲ SUMŲ BEI MOKESČIŲ EKVIVALENTIŠKUMĄ:

$$\sum_{K=1}^{K=m} \frac{A_K}{(1+i)^K} = \sum_{K'=1}^{K'=m'} \frac{A'_{K'}}{(1+i)^{K'}}$$

Raidžių ir simbolių reikšmės:

K — paskolos eilės numeris;

K' — paskolos grąžinimo ar mokesčių mokėjimo eilės numeris;

A_K' — K-ojo numerio paskolos suma;

A_K — K-ojo numerio grąžinamos paskolos suma;

Σ — suma;

m — paskutinės paskolos eilės numeris;

m' — paskutinio paskolos grąžinimo ar mokesčių mokėjimo eilės numeris;

t_K — laiko intervalas, išreiškiamas metais ir metų dalimis bei apimantis laikotarpį tarp pirmos paskolos suteikimo datos ir vėlesnių paskolų (nuo 2 iki m) suteikimo datų;

t_K' — laiko intervalas, išreiškiamas metais ir metų dalimis ir apimantis laikotarpį tarp pirmos paskolos suteikimo datos ir paskolos grąžinimų ar mokesčių mokėjimų datų (nuo 1 iki m);

i — bendros kredito kainos metinė norma, kurią galima apskaičiuoti (atliekant algebros veiksmus, nuoseklius skaičiavimus arba taikant kompiuterio programą), kai kitos lygybės sąlygos yra žinomos iš sutarties arba kitų šaltinių.

Pastabos:

- Abiejų sutarties šalių skirtingu metu sumokėtos sumos nebūtinai turi būti vienodo dydžio ir nebūtinai turi būti mokamos vienodais intervalais.
- Pradinė data yra pirmos paskolos suteikimo data.
- Apskaičiuojant naudojami laiko intervalai tarp datų išreiškiami metais arba metų dalimis. Laikoma, kad metai turi 365, 365,25 arba 366 dienas (keliamaisiais metais), 52 savaites arba 12 lygių mėnesių. Laikoma, kad kiekvieną mėnesį sudaro 30,41666 dienos (t. y. 365/12).
- Apskaičiavimo rezultatas išreiškiamas bent vienos dešimtosios tikslumu. Apvalinant iki tam tikros dešimtosios skaičiaus dalies, taikoma tokia taisyklė:
jeigu skaičius, einantis po šios tam tikros dešimtosios dalies yra lygus 5 arba didesnis, minėtos dešimtosios dalies skaičius padidinamas vienetu.
- Valstybės narės numato, kad taikomi sprendimo metodai duotų tokį rezultatą, kuris būtų lygus III priede pateiktų pavyzdžių rezultatui.

II PRIEDAS

„III PRIEDAS

APSKAIČIAVIMO PAVYZDŽIAI

- A. BENDROS KREDITO KAINOS METINĖS NORMOS APSKAIČIAVIMAS PAGAL KALENDORINĘ BAZĘ
(1 METAI = 365 DIENOS (ARBA KELIAMAISIAIS METAIS — 366 DIENOS))

Pirmasis pavyzdys

1994 m. sausio 1 d. paskolinta suma $S = 1\,000$ ekiu.

Ji grąžinama vienu kartu sumokant 1 200 ekiu 1995 m. liepos 1 d., t. y. praėjus 1,5 metų arba 546 dienoms
(= 365 + 181) nuo paskolos suteikimo dienos.

$$\text{Sudaroma lygybė: } 1000 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{546}{365}}}$$

arba:

$$(1+i)^{546/365} = 1,2$$

$$1+i = 1,1296204$$

$$i = 0,1296204$$

Šis dydis apvalinamas iki 13 % (arba iki 12,96 %, jeigu pageidaujama dviejų skaitmenų po kablelio tikslumo).

Antrasis pavyzdys

Paskolinta suma $S = 1\,000$ ekiu, tačiau kreditorius pasilieka 50 ekiu administracinėms išlaidoms, todėl faktinė paskolos suma yra 950 ekiu; kaip ir pirmajame pavyzdyje, 1 200 ekiu grąžinami 1995 m. liepos 1 d.

$$\text{Sudaroma lygybė: } 950 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{546}{365}}}$$

arba:

$$(1+i)^{546/365} = 1,263157$$

$$1+i = 1,169026$$

$$i = 0,169026$$

Šis dydis apvalinamas iki 16,9 %.

Trečiasis pavyzdys

1994 m. sausio 1 d. paskolinta suma yra 1 000 ekiu ir bus grąžinama per du kartus — kiekvieną kartą po 600 ekiu — atitinkamai po vienerių ir po dvejų metų.

Sudaroma lygybė:

$$1000 = \frac{600}{(1+i)} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730}{365}}} = \frac{600}{1+i} + \frac{600}{(1+i)^2}$$

Atlikus algebros veiksmus, apskaičiuojama, kad $i = 0,1306623$ ir apvalinama iki 13,1 % (arba 13,07 %, jeigu pageidaujama dviejų skaitmenų po kablelio tikslumo).

Ketvirtasis pavyzdys

1994 m. sausio 1 d. paskolinta suma $S = 1\,000$ ekiu, kurią skolininkas grąžina taip:

po 3 mėnesių (0,25 metų/90 dienų):	272 ekiu
po 6 mėnesių (0,50 metų/181 dienos):	272 ekiu
po 12 mėnesių (1 metų/365 dienų):	544 ekiu
Iš viso	1 088 ekiu

Sudaroma lygybė:

$$1000 = \frac{272}{(1+i)^{\frac{90}{365}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{181}{365}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365}{365}}}$$

Ši lygybė leidžia apskaičiuoti i atliekant nuoseklius skaičiavimus, kuriuos galima užprogramuoti kišeniniu skaičiuotuviu.

Gaunamas rezultatas: $i = 0,13226$, kuris apvalinamas iki 13,2 % (arba 13,23 %, jeigu pageidaujama dviejų skaitmenų po kablelio tikslumo).

- B. BENDROS KREDITO KAINOS METINĖS NORMOS APSKAIČIAVIMAS PAGAL STANDARTINIUS METUS (1 METAI = 365 ARBA 365,25 DIENOS, 52 SAVAITĖS ARBA 12 LYGIŲ MĖNESIŲ)

Pirmasis pavyzdys

Paskolinta suma $S = 1\,000$ ekiu.

Ji grąžinama vienu kartu, sumokant 1 200 ekiu praėjus 1,5 metų (t. y. $1,5 \times 365 = 547,5$ dienos, $1,5 \times 365,25 = 547,875$ dienos, $1,5 \times 366 = 549$ dienos, $1,5 \times 12 = 18$ mėnesių arba $1,5 \times 52 = 78$ savaitės) nuo paskolos suteikimo dienos.

Sudaroma lygybė:

$$1000 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,875}{365,25}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}}$$

arba:

$$(1+i)^{1,5} = 1,2$$

$$1+i = 1,129243$$

$$i = 0,129243$$

Šis dydis apvalinamas iki 12,9 % (arba 12,92 %, jeigu pageidaujama dviejų skaitmenų po kablelio tikslumo).

Antrasis pavyzdys

Paskolinta suma $S = 1\,000$ ekiu, tačiau kreditorius pasilieka 50 ekiu administracinėms išlaidoms, todėl faktinė paskolos suma yra 950 ekiu; kaip ir pirmajame pavyzdyje, 1 200 ekiu grąžinami praėjus 1,5 metų nuo paskolos suteikimo datos.

Sudaroma lygybė:

$$950 = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,5}{365}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{547,875}{365,25}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{18}{12}}} = \frac{1200}{(1+i)^{\frac{78}{52}}}$$

arba:

$$(1+i)^{1,5} = \frac{1\,200}{950} = 1,263157$$

$$1+i = 1,168526$$

$$i = 0,168526$$

Šis dydis apvalinamas iki 16,9 % (arba 16,85 %, jeigu pageidaujama dviejų skaitmenų po kablelio tikslumo).

Trečiasis pavyzdys

Paskolinta suma yra 1 000 ekiu, kuri grąžinama per du kartus — kiekvieną kartą po 600 ekiu — atitinkamai po vienerių ir po dvejų metų.

Sudaroma lygybė:

$$\begin{aligned} 1000 &= \frac{600}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730}{365}}} = \frac{600}{(1+i)^{\frac{365,25}{365,25}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{730,5}{365,25}}} \\ &= \frac{600}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{24}{12}}} = \frac{600}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} + \frac{600}{(1+i)^{\frac{104}{52}}} = \frac{600}{(1+i)^1} \\ &\quad + \frac{600}{(1+i)^2} \end{aligned}$$

Atlikus algebros veiksmus, apskaičiuojama, kad $i = 0,13066$ ir apvalinamas iki 13,1 % (arba 13,07 %, jeigu pageidaujama dviejų skaitmenų po kablelio tikslumo).

Ketvirtasis pavyzdys

Paskolinta suma $S = 1\,000$ ekiu, kurią skolininkas grąžina taip:

po 3 mėnesių
(0,25 metų/13 savaitių/91,25 dienos/91,3125 dienos): 272 ekiu

po 6 mėnesių
(0,50 metų/26 savaitių/182,5 dienos/182,625 dienos): 272 ekiu

po 12 mėnesių
(1 metų/52 savaitių/365 dienų/365,25 dienos): 544 ekiu

Iš viso: 1 088 ekiu

Sudaroma lygybė:

$$\begin{aligned}
 1000 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{91,25}{365}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{182,5}{365}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365}{365}}} \\
 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{91,3125}{365,25}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{182,625}{365,25}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{365,25}{365,25}}} \\
 &= \frac{272}{(1+i)^{\frac{3}{12}}} + \frac{272}{(1+i)^{\frac{6}{12}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{12}{12}}} = \frac{272}{(1+i)^{\frac{13}{52}}} \\
 &+ \frac{272}{(1+i)^{\frac{26}{52}}} + \frac{544}{(1+i)^{\frac{52}{52}}} = \frac{272}{(1+i)^{0,25}} + \frac{272}{(1+i)^{0,5}} \\
 &+ \frac{544}{(1+i)^1}
 \end{aligned}$$

Ši lygybė leidžia apskaičiuoti i atliekant nuoseklius skaičiavimus, kuriuos galima užprogramuoti kišeniniu skaičiuotuvu.

Gaunamas rezultatas: $i = 0,13185$, kuris apvalinamas iki 13,2 % (arba 13,19 %, jeigu pageidaujama dviejų skaitmenų po kablelio tikslumo).“